

Mirosław Lalak

"Funkcjonowanie exemplum w systemie retoryki starożytnej", Teresa Szostek, "Pamiętnik Literacki" z.1 (1986) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/1 (103), 307

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SZEWczyk Grażyna: Strindberg i niemiecki ekspresjonizm.
"Przegląd Humanistyczny" 1985 nr 9/10 s. 63-73.

Rozwijając powszechne w krytyce niemieckiej dwudziestolecia przekonanie o tym, że ekspresjonizm w dramacie jest dziedzictwem twórczości Strindberga, autorka stara się wyjaśnić przyczyny i znaczenia oddziaływania twórczości szwedzkiego dramaturga. Utwory Strindberga zestawia przede wszystkim z Wedekindem, uważanym za prekursora ekspresjonizmu w teatrze, oraz z dramatami twórców następnego pokolenia. Ekspresjonizm nawiązywał do drugiego okresu jego twórczości, po przełomie Inferna, kontynuując technikę dramatu stacyjnego i poetykę snu. Szerokie oddziaływanie Strindberga na pisarzy niemieckich umożliwiła duża popularność teatralna jego dramatów.

BP/103/105

Már.P.

SZOSTEK Teresa: Funkcjonowanie exemplum w systemie retoryki starożytnej. "Pamiętnik Literacki" 1986 z. 1 s. 45-51.

Autorka zauważa, że exemplum w systemie dowodu retorycznego pełniło trojaką funkcję. Po pierwsze, odgrywało "role precedensu - zdarzenia", do którego się odwoływano bez podawania przyczyny jego wyboru. Po drugie, występowało jako jedna z metod wnioskowania oraz - w jej obrębie - jako opowiadanie paralelne do poruszanych w mowie spraw. Podkreślono, iż w retoryce starożytnej "wszystkie podziały wewnętrzne exemplum są nawzajem od siebie niezawisłe".

BP/103/106

M.L.